

ANALIZA ODPOWIEDZIALNOŚCI KLUBÓW BETCLIC 1 LIGI ZA SEZON 2023/24

INSTITUTE
for Sport Governance

SPORT
impakt

Patroni

Patroni
Medialni

Patron
Dobrych Praktyk

SPIS TREŚCI

Wstęp	3;
Obszary i przykładowe przejawy w analizie CSR klubów sportowych.....	4;
Wyniki odpowiedzialności społecznej w klubach Betclit 1 Ligi	5;
Średnie wyniki.....	5;
Przejawy odpowiedzialności z najwyższymi i najniższymi średnimi ocenami w klubach Betclit 1 Ligi.....	7;
Największe zmiany średnich ocen przejawów w porównaniu do ostatniego sezonu.....	9;
Wyniki klubów.....	10;
Liderzy.....	11;
Komentarz Lidera.....	12;
Komentarz wyników	13;
Dobre praktyki	15;
Opis metodologii	20;
Kroki w analizie.....	20;
Istotne definicje.....	21;

Raport na temat działalności CSR klubów 1 Ligi jest interesującym ujęciem istotnej społecznej roli klubów sportowych. W 1 Lidze występuje dużo klubów z rozbudowanymi bazami kibicowskimi, które są zaangażowanymi społecznościami. To powoduje, że działalność CSR-owa tych klubów jest równie istotna, co klubów Ekstraklasy. Z tego Raportu (oraz Raportu nt. CSR-u klubów Ekstraklasy) wyłania się obraz całej branży, która realizuje swoje społeczne zadania w ważnej przestrzeni. To bardzo ważna rola i cieszy fakt, że takie Raporty powstały.

PIDS | Polski Instytut®
Dyplomacji Sportowej

Mieszko Rajkiewicz
Wiceprezes Zarządu

Działania CSR w 1 Lidze pokazują spory potencjał, choć widoczna jest wyraźna przepaść między klubami. Niektóre zespoły, zwłaszcza aspirujące do Ekstraklasy, realizują już zaawansowane projekty społeczne. Jednak większość ogranicza się do podstawowych inicjatyw, co wynika głównie z barier budżetowych. Mimo tych ograniczeń, wyraźnie rośnie świadomość znaczenia działań CSR w pierwszoligowym środowisku.

 PRACASPORT.PL

Damian Jursza
Twórca Portalu

Zainteresowanie zagadnieniami związanymi z odpowiedzialnością społeczną rośnie także w Betclie 1 Lidze. Tegoroczne wyniki klubów występujących w tych rozgrywkach są zdecydowanie bliższe rezultatów osiągniętych przez kluby z PKO BP Ekstraklasy. Również w tej lidze zaczyna się poświęcać coraz większą uwagę zagadnieniom związanym z wpływem klubu na lokalną społeczność oraz z dobrym zarządzaniem w strukturach klubu. Jedynym obszarem, który budzi obawy, są kwestie środowiskowe, ponieważ niemal połowa ligi nie podjęła w tym zakresie żadnych działań. Bardzo się cieszę, że Koło Naukowe Prawa Sportowego „Ius et Sport” po raz kolejny obejmuje patronat nad raportem. Dzięki temu mamy okazję uczestniczyć w popularyzacji odpowiedzialności społecznej w polskim sporcie.

Mateusz Przybycin
Prezes

WSTĘP

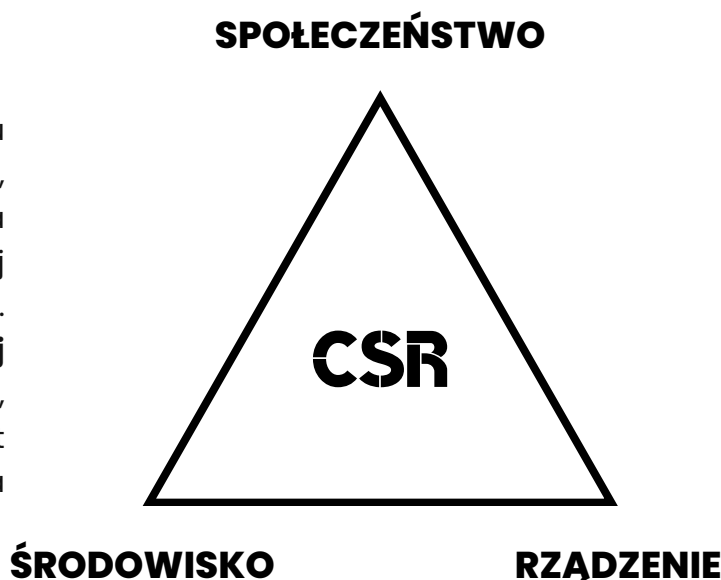
Ten raport przedstawia wyniki analizy CSR klubów **Betclit 1 Ligi** za sezon 2023/2024 (w raporcie używamy aktualnej nazwy rozgrywek, z firmą Betclit jako sponsorem tytularnym, choć w sezonie 2023/2024 sponsorem tytularnym była jeszcze firma Fortuna Zakłady Bukmacherskie, a nazwa rozgrywek brzmiała Fortuna 1 Liga). CSR rozumiemy w nim (w skrócie) jako **wpływ procesów, produktów i działań klubu na otoczenie i środowisko**.

Jest to czwarta edycja badania mającego na celu lepsze zrozumienie trendów odpowiedzialności klubów w drugiej najwyższej lidze rozrywkowej w piłce nożnej. Badanie realizuje Institute for Sport Governance oraz Sportimpakt, a partnerem jest Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego.

W badaniu analizujemy działania, procesy i regulacje klubów sportowych bazując na ujednoczonym narzędziu. W tym narzędziu CSR podzielony jest na trzy obszary: **społeczeństwo, środowisko i rządzenie** (ład korporacyjny). W ramach każdego z tych obszarów charakteryzujemy między 6 a 13 przejawów odpowiedzialności. Każdy z tych przejawów jest natomiast zdefiniowany kilkoma dychotomicznymi pytaniami. Całe narzędzie opracowano specyficznym pod kątem profesjonalnych klubów sportowych. Dane zbieramy na podstawie publicznie dostępnych informacji i dokumentacji klubów, które mają też możliwość udzielenia informacji zwrotnych dotyczących wstępnych wyników (i dostania materiałów).

WAŻNE

Wysoka ocena uzyskana w badaniu świadczy o szerokim zakresie działań, procesów czy regulacji, które wdraża dana organizacja oraz dobrej komunikacji w tym obszarze. **Nie świadczy jednak o „jakości” jej CSR.** Nie oznacza też, że organizacja, która zdobyła wyższą ocenę jest „odpowiedzialniejsza” od takiej, która tę ocenę ma niższą.

Obszary i przykładowe przejawy w analizie CSR klubów sportowych

SPOŁECZEŃSTWO

Podjęcie działań mających na celu wspieranie i promocję wolontariatu

Publikowanie informacji o zastosowanych mechanizmach bądź politykach dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w procesie szkolenia

Podjęcie działań ukierunkowanych na promocję sportu powszechnego

Prowadzenie programów z zakresu promocji zdrowia wśród dzieci i młodzieży objętych szkoleniem lub zawodników

Wykorzystanie technologii umożliwiających ograniczenie zużycia wody (np. drugi obieg, wykorzystanie wody deszczowej)

Prowadzenie edukacji kibiców dotyczącej ograniczania oddziaływania na środowisko

Przedstawianie informacji o możliwości dostania się na organizowane wydarzenia sportowe za pomocą środków transportu alternatywnych do samochodu

Współpraca z innymi organizacjami z intencją ograniczenia oddziaływania na środowisko wydarzeń bądź aktywności sportowych

ŚRODOWISKO

Przedstawienie na stronie internetowej klubu sylwetki (doświadczenia, wykształcenia) członków rady nadzorczej organizacji

Zrównoważony skład zarządu i rady nadzorczej ze względu na płeć

RZĄDZENIE

Publikowanie na swojej stronie kodeksu etycznego lub odwołanie się do konkretnego kodeksu etycznego

Publikowanie regulaminu akademii lub uczestnictwa w programie szkolenia klubu

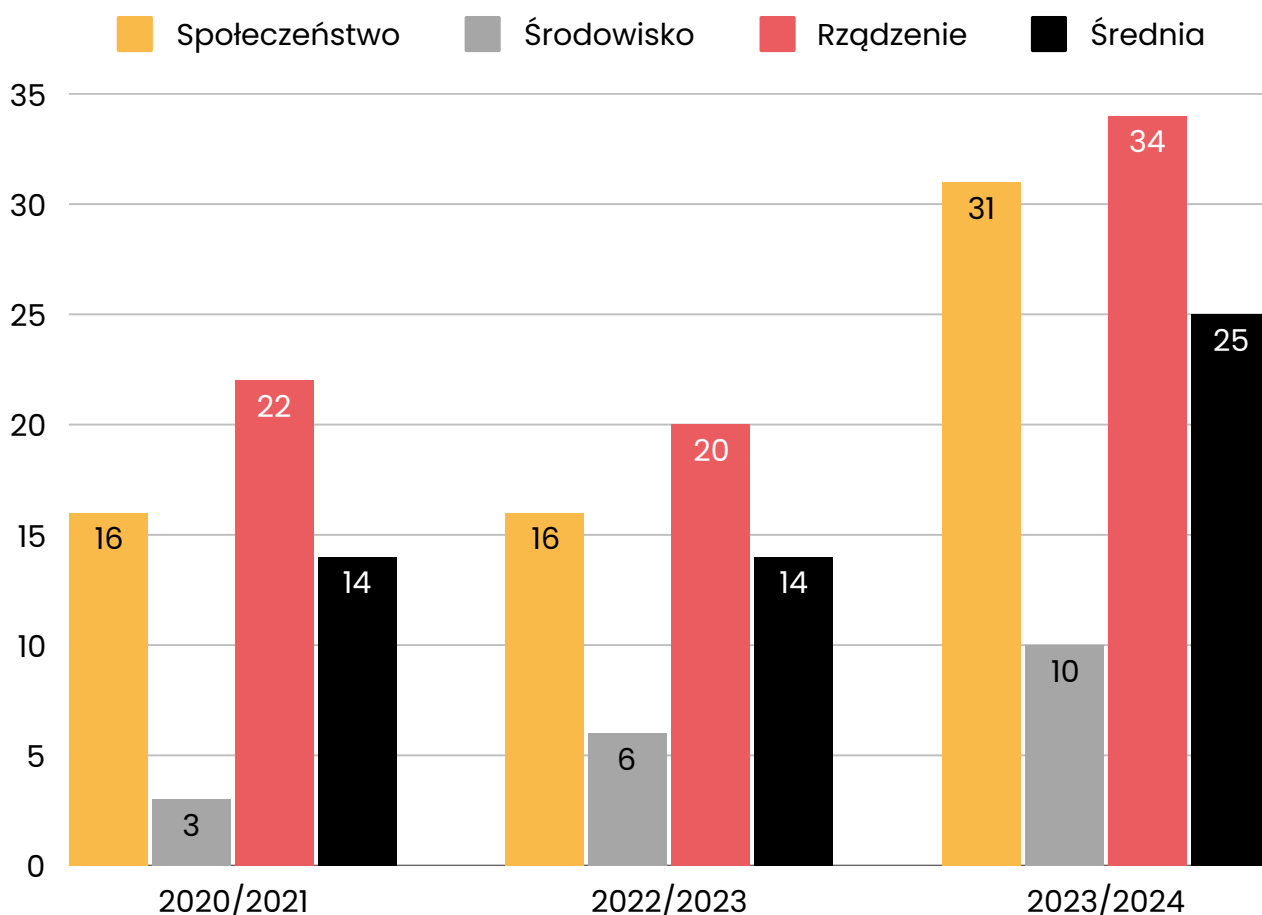
WYNIKI ODPOWIEDZIALNOŚCI SPOŁECZNEJ W KLUBACH BETCLIC 1 LIGI

Średnie wyniki

Sezon	Społeczeństwo	Środowisko	Rządzenie	Średnia
2023/24	31%	10%	34%	25%

Średnie oceny klubów Betcllic 1 Ligi w analizie odpowiedzialności za sezon 2023/2024

W analizie odpowiedzialności za sezon 2023/2024 kluby Betcllic 1 Ligi uzyskały **średni wynik** wynoszący **25%**. Oceny w poszczególnych obszarach wyniosły: **31%** w obszarze **społeczeństwo**, **10%** w obszarze **środowisko** i **34%** w obszarze **rządzenie**.

Średni wynik klubów Betclit 1 Ligi jest **najwyższy w historii** i wyraźnie wyższy niż w sezonie 2022/2023. Pozytywne zmiany widać we wszystkich obszarach CSR, a są one szczególnie wyraźne w obszarze **społeczeństwa** i **rządzenia**, które już wcześniej były oceniane istotnie wyżej niż **środowisko**.

Poniżej można przeanalizować przejawy odpowiedzialności, które w trzech obszarach uzyskały najwyższe i najniższe średnie oceny. Kluby powszechnie wykorzystują swój wizerunek i zasoby do wspierania **istotnych tematów społecznych** (projektów, polityk, akcji społecznych), w obszarze środowiska informują o możliwościach wykorzystania **środków transportu** innych niż samochód osobowy a w obszarze rządzenia transparentnością wyróżniają ich się **akademie przyklubowe** (publicznie dostępne regulaminy, informacje o kadrze). Z drugiej strony niepopularne jest myślenie o **zdrowym otoczeniu wydarzeń sportowych** (np. obecności zdrowych opcji jedzeniowych w trakcie wydarzeń), ograniczoną uwagę poświęca się **redukcji ilości odpadów** na wydarzeniach sportowych i rzadkością jest posiadanie przejrzystej wizji rozwoju.

Komentarz ze strony Ligi

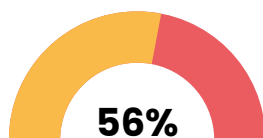
Od wielu lat pracujemy nad tym, aby pierwszoligowe rozgrywki, a tym samym nasze kluby rozwijały się w zakresie CSR. Jako liga staramy się dawać klubom impuls do działania, a także pokazywać dobre praktyki. Raport przygotowany przez Institute for Sport Governance pokazuje, że idziemy w dobrą stronę, ale przed nami wciąż do wykonania jest dużo pracy, w szczególności w obszarze środowiska.

Bartosz Wiśniewski
Dyrektor Operacyjny

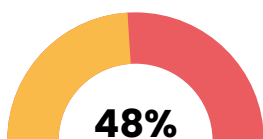

Przejawy odpowiedzialności z najwyższymi i najniższymi średnimi ocenami w klubach Betclie 1 Ligi

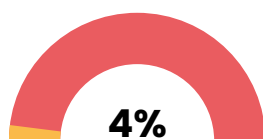
SPOŁECZEŃSTWO

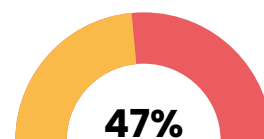
Organizacja wykorzystuje siłę oddziaływania klubu sportowego w swoim otoczeniu

Organizacja promuje sport powszechny

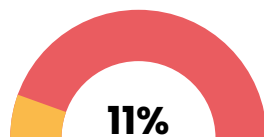
Organizacja promuje zdrowe otoczenie wydarzeń sportowych

Organizacja angażuje się w rozwój lokalny

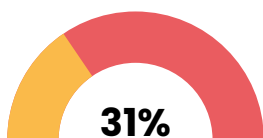

Organizacja promuje równowagę płci

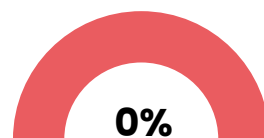

Organizacja przeciwdziała zachowaniom niepożądanym i promuje pożądane postawy społeczne

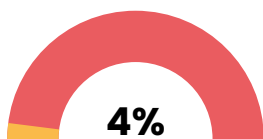
ŚRODOWISKO

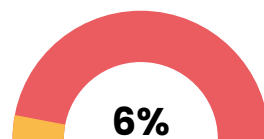
Organizacja wspiera w korzystaniu i promuje alternatywne środki transportu na wydarzenia sportowe

Organizacja ogranicza oddziaływanie na środowisko poprzez efektywne zarządzanie zasobami naturalnymi

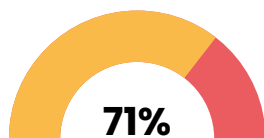

Organizacja ogranicza oddziaływanie na środowisko poprzez redukcję i segregację odpadów

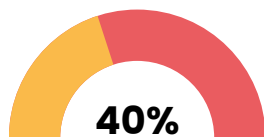

Ograniczenie oddziaływania na środowisko odgrywa rolę w działalności organizacji

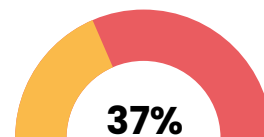
RZĄDZENIE

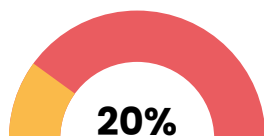
Akademia organizacji
jest transparentna

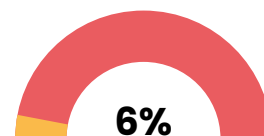
Organizacja jest
transparentna

Organizacja ma
przejrzystą strukturę
właścicielską, zarządu
i rady nadzorczej

Organizacja stawia na
zróżnicowany skład
zarządu

Organizacja ma
przejrzystą wizję rozwoju

Względem poprzedniego sezonu powszechniejsze jest m. in. myślenie o mechanizmach bezpieczeństwa dzieci, o zdrowym otoczeniu wydarzeń sportowych, angażowanie się w edukację dotyczącą mitygowania negatywnego wpływu na środowisko czy posiadanie (i publikowanie) przejrzystej wizji rozwoju. Rzadsze są natomiast działania mające na celu promocję wolontariatu i ograniczanie oddziaływania na środowisko poprzez efektywniejsze zarządzanie zasobami naturalnymi.

Największe zmiany średnich ocen przejawów w porównaniu do ostatniego sezonu

SPOŁECZEŃSTWO

- Organizacja informuje o mechanizmach ochrony zdrowia i bezpieczeństwie dzieci i młodzieży (aktualna ocena: 36%, najwyżej w historii);
- Organizacja promuje sport powszechny (aktualna ocena 48%, najwyżej w historii);
- Organizacja angażuje się w wolontariaty (aktualna ocena: 22%);

 +30%

 +24%

 -3%

ŚRODOWISKO

- Organizacja wspiera w korzystaniu i promuje alternatywne środki transportu na wydarzenia sportowe (aktualna ocena: 31%);
- Ograniczenie oddziaływania na środowisko odgrywa rolę w działalności organizacji (aktualna ocena 6%);
- Organizacja ogranicza oddziaływanie na środowisko poprzez efektywne zarządzanie zasobami naturalnymi (aktualna ocena: 0%).

 +10%

 +6%

 -3%

RZĄDZENIE

- Organizacja ma przejrzyste zasady postępowania, np. Kodeks etyczny (aktualna ocena: 32%, najwyżej w historii)
- Akademia organizacji jest transparentna (aktualna ocena 70%, najwyżej w historii);
- Wszystkie przejawy w obszarze rządzenie uzyskały wyższą ocenę niż w sezonie 2022/2023

 +26%

 +24%

Wyniki klubów

Wśród klubów Betclit 1 Ligi najwyższe oceny w analizie odpowiedzialności za sezon 2023/2024 uzyskała **Miedź Legnica**. Drugie miejsce pod względem średniego wyniku zajęła **Wisła Kraków**, a trzecie – **Lechia Gdańsk**. W poszczególnych obszarach pozytywnie wyróżniły się: **Miedź Legnica, Wisła Kraków i Lechia Gdańsk** w obszarze **społeczeństwo**; **Podbeskidzie Bielsko-Biała, Wisła Kraków i Miedź Legnica** w obszarze **środowisko** oraz **Miedź Legnica, Wisła Kraków oraz Zagłębie Sosnowiec** w obszarze **rządzenie**.

Klub	Społeczeństwo	Środowisko	Rządzenie	Średnia
Miedź Legnica	61%	25%	69%	52%
Wisła Kraków	52%	26%	44%	40%
Lechia Gdańsk	42%	23%	36%	34%
Zagłębie Sosnowiec	41%	10%	44%	32%
Motor Lublin	40%	15%	30%	28%
Podbeskidzie Bielsko-Biała	27%	28%	21%	26%
GKS Katowice	34%	0%	33%	23%
Górnik Łęczna	30%	0%	37%	22%
Wisła Płock	20%	20%	25%	22%
Chrobry Głogów	34%	0%	30%	21%
Odra Opole	17%	0%	43%	20%
GKS Tychy	36%	0%	22%	19%
Znicz Pruszków	26%	0%	31%	19%
Stal Rzeszów	22%	10%	25%	19%
Arka Gdynia	20%	5%	29%	18%
BRUK-BET Termalica Nieciecza	22%	0%	32%	18%
Resovia Rzeszów	17%	10%	23%	17%
Polonia Warszawa	9%	0%	37%	17%
Średnia wyników	31%	10%	34%	25%

Wyniki analizy odpowiedzialności klubów Betclit 1 Ligi za sezon 2023/2024

Liderzy

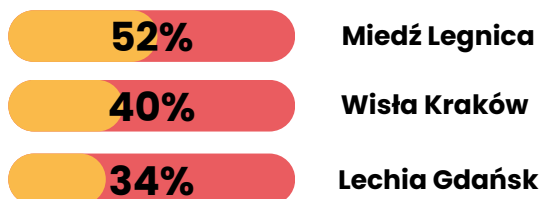
Miedź Legnica uzyskała najwyższy wynik w historii badania w klubach Betclit 1 Ligi. Rezultat jest na tyle wysoki, że umożliwiłby klubowi zajęcie drugiego miejsca wśród klubów z Ekstraklasy.

Klub wyróżnia się w obszarach społeczeństwa oraz rządzenia. W obszarze społeczeństwa klub w najbardziej planowy sposób podchodzi do swojego zaangażowania na rzecz zewnętrznych interesariuszy poprzez **programy w obszarze sportu powszechnego, edukacji czy zdrowia**. Klub działa też na rzecz interesariuszy wewnętrznych, np. poprzez **wspieranie łączenia edukacji z karierą sportową**. W obszarze rządzenia klub szczegółowo przedstawia **procedury i regulaminy** dotyczące m.in. szkolenia. Jasne są **oczekiwania względem kadry** organizacji, jak również **kibiców**. Publicznie dostępny jest też obszerny dokument „**Polityka odpowiedzialności społecznej**” czy polityka dotycząca oddziaływania na środowisko.

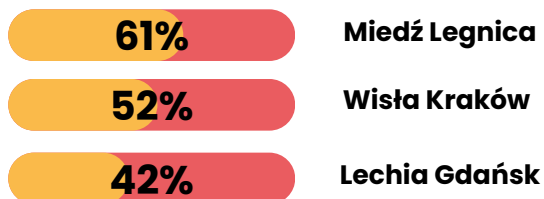
Wisła Kraków w odniesieniu do CSR wykonała znaczną pracę względem poprzedniego sezonu. W obszarze społeczeństwa organizacja realizuje różnorodne, długoterminowe projekty na rzecz **lokalnej społeczności**, poważnie traktuje temat wolontariatu i profesjonalnego **rozwoju kadry i zawodników**. Klub jest jednym z kilku pierwszoligowych organizacji, które podejmują działania w obszarze **środowiska**, a obszarze rządzenia można docenić **gotowość** organizacji do **informowania** o swoich **decyzjach**.

Lechia Gdańsk w ramach akademii realizuje ciekawe, różnorodne inicjatywy w obszarze sportu powszechnego, m.in. angażując dzieci już w wieku przedszkolnym i posiadając specyficzny program dla dziewcząt. Klub stwarza warunki do profesjonalnego rozwoju

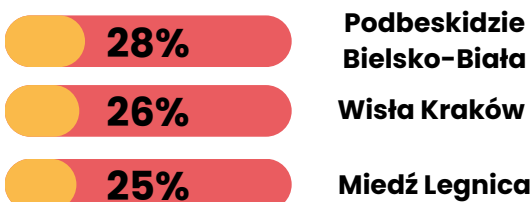
Najwyższe średnie wyników

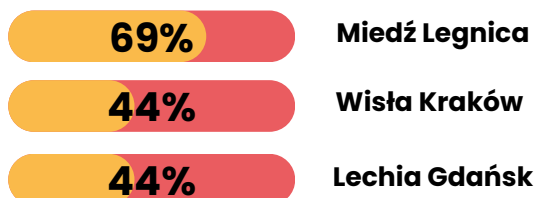
Spółeczeństwo

Środowisko

Rządzenie

pracowników i wolontariuszy oraz informuje o mechanizmach ochrony zdrowia i bezpieczeństwie dzieci i młodzieży. Organizacja wspiera i współpracuje z lokalnymi podmiotami, angażując się w rozwój lokalny.

Klubami, które zasługują na pozytywne wyróżnienie ze względu na progres względem poprzedniego sezonu (2022/23) są: **Miedź Legnica, Zagłębie Sosnowiec i Wisła Kraków** (największe bezwzględne zmiany na poziomie średniej oceny).

Komentarz Lidera

W sezonie 2023/2024 Miedź Legnica, mając na uwadze wynik analizy za sezon wcześniejszy, podjęła szereg działań rozwojowych. Większość z tych działań stanowiło usystematyzowanie i uporządkowanie tego, co w Klubie już istnieje i funkcjonuje, ale nie zostało udokumentowane i udostępnione interesariuszom Klubu. Tym samym jednym z priorytetów Miedzi Legnica stała się transparentność w podejmowanych czynnościach, w szczególności z zakresu CSR. Obszar społeczeństwo to przede wszystkim kontynuacja wdrożonych w latach wcześniejszych programów, które cyklicznie poddawane są ewaluacji, ale też poszukiwanie nowych pomysłów, by być bliżej społeczności piłkarskiej, odpowiadać na jej potrzeby i propagować nowe idee. Realizacja projektów w tym obszarze była i jest możliwa dzięki zaangażowaniu pracowników Miedzi Legnica, którzy ponadto analizują, jak dane działanie przysłuży się społeczności skupionej wokół Klubu. Poza aktywnością w obszarze społeczeństwo, zasadne dla Miedzi Legnica było przedstawienie informacji formalnych i prawnych, które regulują funkcjonowanie Klubu, oraz przyjętych zasad i norm postępowania w obszarze rządzenie. Wyzwaniem dla Miedzi Legnica w dalszym ciągu pozostaje obszar środowisko – Klub w minionym sezonie podjął pierwsze starania, wykorzystując posiadane już zasoby, a na obecny i przyszłe sezony zaplanował kolejne kroki, aby świadomie podchodzić do kwestii środowiskowych i promować dobre wzorce w społeczności piłkarskiej.

Wynik analizy za sezon 2023/2024 to dla Miedzi Legnica doskonałe narzędzie, pozwalające wyciągnąć nowe wnioski i jeszcze lepiej planować oraz rozwijać działania łączące cele sportowe, społeczne i środowiskowe, przy zachowaniu właściwej równowagi pomiędzy społeczną odpowiedzialnością, przyjaznymi dla środowiska praktykami a celami ekonomicznymi Klubu.

Agata Chlastawa

Koordynator ds. odpowiedzialności społecznej

KOMENTARZ WYNIKÓW

- dr Paweł Zembura

Zmiany CSR w klubach Betclit 1 Ligi w trakcie ostatniego sezonu są **istotne** i **pozytywne**. Dotyczą przede wszystkim obszarów **społeczeństwa** i **rządzenia**. Część zmian na poziomie średnich ocen można przypisać pracy liderów: Miedzi Legnica, Wiśle Kraków, Lechii Gdańsk czy Zagłębiu Sosnowiec. Widać jednak również **zmiany systematyczne**, dotyczące większości organizacji: szczególnie odnośnie polityk dotyczących bezpieczeństwa dzieci i regulacji procesów szkolenia.

Pod względem średnich ocen CSR w sezonie 2023/2024 kluby Betclit 1 Ligi znacznie zbliżyły się do organizacji z PKO BP Ekstraklasy. **Największa różnica** między organizacjami z dwóch lig pozostaje w obszarze **środowisko**.

Gdzie dokonały się zmiany?

Najistotniejsze pozytywne zmiany w CSR klubów widać odnośnie:

1. Posiadania i informowania o mechanizmach ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży,
 2. Działań i programów z zakresu sportu powszechnego, promocji edukacji, zdrowia i współprac na rzecz rozwoju lokalnego,
- Publikowania zasad postępowania (np. kodeksów etycznych) i transparentności akademii (regulaminy, cele, misja, wizja, dane kontaktowe, informacje o kadrze).

Znacznie mniej istotne są zmiany w obszarze środowiska, działań na rzecz interesariuszy wewnętrznych innych niż dzieci czy transparentność samych organizacji.

Skąd te pozytywne zmiany?

Pozytywne zmiany mogą tłumaczyć trzy zjawiska:

1) **Wdrażanie formalnych wymogów dotyczących ochrony dzieci i młodzieży**

W 2024 weszła w życie tzn. ustawa Kamilka, która wprowadziła wymóg posiadania standardów ochrony małoletnich we wszystkich placówkach, gdzie przebywają dzieci. Dodatkowo PZPN jako jedno z kluczowych zadań w obszarze odpowiedzialności społecznej wyznaczył sobie bezpieczeństwo dzieci i wprowadził (w 2023) Politykę Bezpieczeństwa Dzieci, którą promuje również wśród klubów. Efekty regulacji z perspektywy jednego sezonu widać bardzo dobrze. Warto podkreślić, że kluby angażują się w opracowanie standardów ochrony dzieci / małoletnich i ich promocję, ale również – rozszerzając wymagany zakres opracowując obszerniejsze polityki odnośnie np. procesu szkolenia.

2) **Większe zainteresowanie działaniami na rzecz szerszej społeczności klubów i bardziej systematyczne podejście do promocji sportu powszechnego**

W kilku klubach Betclit 1 Ligi obserwowaliśmy zwiększające się albo nowe zaangażowanie organizacji w swojej społeczności, szczególnie w działaniach mających na celu promocję sportu powszechnego, edukacji i zdrowia. Powody takiego większego zainteresowania mogą różnić się między organizacjami. W niektórych klubach będzie to identyfikowanie nowych potrzeb w swojej społeczności (np. nowe

grupy docelowe w upowszechnianiu sportu – szczególnie dzieci), w innych – zacieśnianie relacji z lokalnymi organizacjami. To szukanie sposobów na wykorzystanie lokalnego potencjału jest pozytywnym zjawiskiem, szczególnie uwzględniając, że wiele klubów należy do miast. Jest to bowiem szansa na efektywniejsze współtworzenie wartości publicznej.

3) Dostrzeganie wartości w CSR i dobrym rządzeniu w wybranych klubach

Tak znaczna zmiana średnich ocen klubów Betclit 1 Ligi była pochodną inicjatywy liderów – klubów, które znacznie poprawiły swoje oceny w poprzednim sezonie. Można to interpretować to jako istotniejsze znaczenie przypisywane CSR. Co kluczowe z mojej perspektywy, zmienia się rozumienie odpowiedzialności, i oprócz myślenia o niej w kategoriach działań prospołecznych zmiany dotyczą też dobrego rządzenia czy ładu korporacyjnego. Ten obszar w klubach był zaniedbany, a biorąc pod uwagę liczbę interesariuszy, różnorodność ich interesów i wyzwań związanych z otoczeniem klubu – zdaje się kluczowy do mitygowania potencjalnych zagrożeń. Jednym z wymiarów (dobrego) rządzenia jest też transparentność, która mimo wyzwań w niektórych klubach istotnie się zwiększyła.

Co dalej z odpowiedzialnością klubów?

Kolejnym krokiem we wzroście istotności CSR będzie definiowanie strategii organizacji, których to prób w Betclit 1 Lidze jest niewiele. Pewien wpływ w tym

obszarze może też mieć wymóg wdrożenia strategii odpowiedzialności społecznej zgodnej z UEFA Football Sustainability Strategy 2030 oraz właściwymi wytycznymi UEFA. Taka strategia musi uwzględniać kwestie:

- a) równości i integracji
- b) przeciwdziałania rasizmowi;
- c) ochrony i dobrostanu dzieci i młodzieży;
- d) dostępności piłki nożnej dla niepełnosprawnych;
- e) ochrony środowiska.

Kluby 1 Ligi są zobowiązane do posiadania takiej strategii poprzez **proces licencyjny PZPN** od sezonu 2023/2024.

Do tej pory tylko nieliczne organizacje – jak Miedź Legnica, **publikują** ten dokument **publicznie**. Przy okazji definiowania warto byłoby, oprócz sposobów realizacji polityk, określić **mierzalne wskaźniki** opisujących cele CSR wpisane w strategię organizacji oraz **raportowanie pozafinansowe**.

Wytyczne z podręcznika licencyjnego, które wpisują się w odpowiedzialność dotyczą również ochrony środowiska. O obszarze środowiska jednak w klubach 1 Ligi wciąż myśli się niewiele, pomimo relatywnie prostych działań, poprzez które kluby mogą znacznie ograniczyć swój ślad węglowy. Dwa przykładowe działania to promocja i wspieranie niskoemisyjnych środków transportu na wydarzenia sportowe i wdrażanie rozwiązań umożliwiających ograniczenie zużycia energii w budynkach akademii.

DOBRE PRAKTYKI

1

Serduszko GieKSy

Klub - GKS Katowice

Obszar - Społeczeństwo

Praktyka - Serduszko GieKSy

Przejaw - Organizacja podejmuje działania ukierunkowane na promocję sportu powszechnego (nie zalicza się tu szkolenia sportowego uzdolnionej młodzieży)

Inicjatywa "Serduszko GieKSy" to program zajęć zabawowo-sprawnościowych dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat, organizowany przez GKS Katowice. Jego celem jest rozwijanie koordynacji, percepcji, umiejętności pracy w grupie oraz promowanie zdrowego stylu życia wśród najmłodszych. Regularne zajęcia odbywają się w katowickich przedszkolach, a kadra trenerska dba o wszechstronny rozwój fizyczny i społeczny dzieci. Dodatkowo, projekt ma na celu budowanie środowiska kibiców oraz promocję klubu sportowego GKS Katowice.

2

Rowerem do szkoły

Klub - Wisła Kraków

Obszar - Społeczeństwo

Praktyka - Wsparcie promocyjne STARS - Rowerem do szkoły

Przejaw - Organizacja podejmuje działania ukierunkowane na promocję sportu powszechnego (nie zalicza się tu szkolenia sportowego uzdolnionej młodzieży)

Akcja „Rowerem do szkoły” skierowana jest do szkół, w których promuje w formie konkursu korzystanie z rowerów. Angażuje do uprawiania aktywności fizycznej od najmłodszych lat i zorganizowana jest w skali regionalnej, trafiając do kilkudziesięciu placówek na raz. Klub wspiera tę akcję promocyjnie. W jej ramach m.in. promuje rozpoznawalne inicjatywy z zakresu jazdy na rowerze do szkoły czy pracy jak Rowerowy Maj i Jesienną Kampanię Rowerową.

3

#WDrodzeNaSzczyt

Klub - Podbeskidzie Bielsko-Biała

Obszar - Społeczeństwo

Praktyka - Akcja #WDrodzeNaSzczyt

Przejaw - Organizacja podejmuje działania ukierunkowane na promocję sportu powszechnego (nie zalicza się tu szkolenia sportowego uzdolnionej młodzieży)

Akcja #WDrodzeNaSzczyt promowała aktywność fizyczną (turystykę górską), która była wynagradzana biletami na mecz. Vouchery na mecze można było odebrać w wybranych schroniskach górskich. Działanie stanowi promowanie aktywności fizycznej, aktywizacji kibiców i współpracy z podmiotami lokalnymi.

4

GKS Wolontariat

Klub - Górnik Łęczna

Obszar - Społeczeństwo

Praktyka - Łatwe zgłoszenia do wolontariatu

Przejaw - Promocja wolontariatu

Górnik Łęczna aktywnie angażuje społeczność poprzez program wolontariatu, skierowany do osób powyżej 16. roku życia. Inicjatywa oferuje możliwość zdobycia doświadczenia przy organizacji wydarzeń sportowych, poznania funkcjonowania klubu od wewnątrz oraz rozwijania umiejętności interpersonalnych. Wolontariusze mają okazję współpracować z zespołem, uczestniczyć w dniu meczowym i wspierać działania klubu. Aby dołączyć do programu, należy wypełnić ankietę online dostępną na stronie klubu.

5

Arka bez barier

Klub - Arka Gdynia

Obszar - Społeczeństwo

Praktyka - Charakterystyka strefy dla kibiców z niepełnosprawnościami

Przejaw - Organizacja stawia na dostępność i przystosowanie wydarzeń do potrzeb wszystkich kibiców

Arka Gdynia obszernie informuje o możliwościach uczestnictwa w wydarzeniach sportowych kibiców z niepełnosprawnościami, w tym o strefie dla kibiców na wózkach czy o audiodeskrypcji. Dostęp do wyczerpujących informacji o ułatwieniach udziału w wydarzeniach dla kibiców z niepełnosprawnościami upraszcza im uczestnictwo.

6

Świadomy rozwój

Klub - Wisła Kraków

Obszar - Społeczeństwo

Praktyka - Specjalistyczne badania psychologiczne dla zawodników

Przejaw - Organizacja stwarza warunki do profesjonalnego rozwoju pracowników i wolontariuszy

Zawodnicy grup młodzieżowych i zespołu rezerwowego Wisły Kraków przeszli złożone badania psychologiczne, realizowane przez ekspertów z Pracowni Psychologicznej AWF Kraków. Na podstawie raportu z badań, który otrzymali zawodnicy, będą mogli świadomiej rozwijać się jako ludzie oraz piłkarze. Zawodnicy mieli również możliwość spotkania i rozmowy ze specjalistami, udzielającymi ich informacji dt. raportu i wyników. Wgląd do raportu mieli również szkoleniowcy oraz psycholog sportu.

7

Zielony wyjazd

Klub - Górnik Łęczna

Obszar - Środowisko

Praktyka - Informacja o wyjeździe pierwszego zespołu na mecz koleją

Przejaw - Organizacja wspiera w korzystaniu i promuje alternatywne środki transportu na wydarzenia sportowe

Informacja o podróży piłkarzy Górnika Łęczna pociągiem na mecz do Gdańska we współpracy z PKP Intercity podkreśla zaangażowanie klubu w promowanie zrównoważonych form transportu. Wybór kolei jako środka podróży stanowi rozwiązanie przyjazne środowisku. Takie praktyki mogą inspirować kibiców i inne organizacje sportowe do podejmowania podobnych, proekologicznych decyzji.

8

Miejskim na mecz

Klub - Miedź Legnica

Obszar - Środowisko

Praktyka - Promocja transportu miejskiego na mecz

Przejaw - Organizacja wspiera w korzystaniu i promuje alternatywne środki transportu na wydarzenia sportowe

Miedź Legnica regularnie promuje korzystanie z komunikacji miejskiej i ekologicznych form transportu wśród swoich kibiców podczas wydarzeń sportowych. Takie podejście pozwala ograniczyć korki wokół stadionu, zmniejszyć emisję spalin i dbać o komfort uczestników.

9

Ekologiczny cykl edukacyjny

Klub - Podbeskidzie Bielsko-Biała

Obszar - Środowisko

Praktyka - Cykl edukacyjny o recyklingu we współpracy z Wydziałem Gospodarowania Odpadami (WGO)

Przejaw - Organizacja prowadzi edukację kibiców dotyczącą ograniczania oddziaływania na środowisko

Organizacja prowadzi cykl edukacyjny we współpracy z WGO. Dotyczy on segregacji śmieci, recyklingu czy promocji PSZOK. Informacje publikowane są regularnie i mają wartość merytoryczną. Do ich promocji wykorzystywani są także zawodnicy

10 Transparentny zarząd

Klub - Miedź Legnica

Obszar - Rządzenie

Praktyka - Przedstawienie sylwetek zarządu klubu na stronie internetowej

Przejaw - Organizacja ma przejrzystą strukturę właścicielską, zarządu i rady nadzorczej

Przedstawienie sylwetek (wykształcenie, doświadczenie) wszystkich członków zarządu i rady nadzorczej na stronie Miedzi Legnica to przykład transparentności i otwartego podejścia do zarządzania klubem. Dzięki szczegółowym informacjom kibice i interesariusze mogą lepiej poznać osoby odpowiedzialne za kluczowe decyzje w klubie, co buduje zaufanie i podkreśla profesjonalizm organizacji.

11 Polonia z misją

Klub - Polonia Warszawa

Obszar - Rządzenie

Praktyka - Zdefiniowanie misji, celów i wartości

Przejaw - Organizacja publikuje swoją misję albo wizję i cele strategiczne, do których można dotrzeć poprzez stronę internetową (i są osiągalne poprzez stronę główną)

Klub na swojej stronie internetowej publikuje misję, cele strategiczne i wartości Polonii Warszawa. Wartości są przedstawione szczegółowo i ułatwiają zrozumienie perspektywy rozwoju klubu.

12 Etyczna Wisła

Klub - Wisła Kraków

Obszar - Rządzenie

Praktyka - Kodeks etyki

Przejaw - Organizacja publikuje na swojej stronie kodeks etyczny lub odwołuje się do konkretnego kodeksu etycznego

Organizacja publikuje obszerny kodeks etyczny w języku polskim i angielskim. Kodeks odnosi się między innymi do kadry kierowniczej. Obejmuje zdefiniowanie takich obszarów praktyki biznesowej jak charytatywność, prawo migracyjne, kontrakty rządowe, przepisy antykorupcyjne i inne. Oprócz praktyk biznesowych wyróżniono w nim relacje Wisły Kraków, gdzie opisano np. procedury dt. mediów społecznościowych.

13

Odpowiedzialna polityka klubu

Klub – Miedź Legnica

Obszar – Rządzenie

Praktyka – Przedstawienie polityki odpowiedzialności społecznej klubu

Przejaw – Organizacja ma przejrzystą wizję rozwoju

Przedstawienie polityk z zakresu odpowiedzialności społecznej na stronie internetowej Miedzi Legnica świadczy o zaangażowaniu klubu w budowanie pozytywnego wpływu na lokalną społeczność. Przejrzyste informacje o inicjatywach społecznych, edukacyjnych i ekologicznych poprawiają też sprawozdawczość klubu. Klub przedstawia też ogólnodostępną Politykę zwiększania pozytywnego oddziaływania na środowisko oraz zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do organizacji imprez, rozbudowy i zarządzania infrastrukturą, która może stanowić punkt odniesienia dla innych organizacji z 1 Ligi.

14

Kodeksy Akademii Motoru

Klub – Motor Lublin

Obszar – Rządzenie

Praktyka – Kodeksy zawarte w regulaminie Akademii

Przejaw – Organizacja wspiera w korzystaniu i promuje alternatywne środki transportu na wydarzenia sportowe

W regulaminie akademii dostępne są: kodeks postępowania dla rodziców, kodeks postępowania dla opiekunów podczas wyjazdów, kodeks postępowania dla dzieci, które razem stanowią bardzo szczegółowy pakiet dokumentacji związanej z ochroną dzieci i młodzieży objętych szkoleniem. Tak szczegółowe dokumenty są wartościowym punktem odniesienia dla interesariuszy klubów i ujednolicają rozumienie tego, jakie postawy są pożądane w organizacji.

OPIS METODOLOGII

Kroki w analizie

Badanie polega na analizie procesów, produktów i działań klubów bazując na udostępnianych przez nich danych, na podstawie których oceniamy organizacje z wykorzystaniem 127 wskaźników (w formie binarnych pytań). Analiza każdego klubu była przeprowadzona niezależnie przez przynajmniej dwóch badaczy z wykorzystaniem specjalnie przygotowanego **narzędzia**. W kolejnym etapie wstępny arkusz oceny przesyłano klubom, które miały możliwość przesłania sugestii zmian ocen, wraz z ich uzasadnieniem (np. dodatkowymi materiałami). Przedstawiciele klubów zostali też zaproszeni do udzielenia **wywiadu** dt. odpowiedzialności w ich organizacjach. Arkusz i materiały przesłane przez kluby badacze ponownie analizowali, w celu uzyskania finalnego wyniku klubu.

Dane z klubów Betclit 1 Ligi za sezon 2023/2024 zbieraliśmy za okres od **sierpnia 2023 do sierpnia 2024 włącznie**. W analizie wykorzystaliśmy narzędzie charakteryzujące odpowiedzialność społeczną klubów, na którą składają się trzy obszary: społeczeństwo, środowisko i rządzenie. Każdy z **obszarów** został opisany przejawami odpowiedzialności społecznej, których razem jest 26. Każdy przejaw odpowiedzialności ma przyporządkowane od dwóch do dziesięciu dychotomicznych (tak/nie) pytań pełniących rolę wskaźników, z których pomocą można było go ocenić. W analizie obszary odpowiedzialności są równoważne, a w ramach obszarów – równoważne są wszystkie **przejawy**. Podsumowując oceny klubów wyciągaliśmy średnie dotyczące poszczególnych przejawów odpowiedzialności, a następnie obszarów, na które te przejawy się składały.

Narzędzie opiera się na **specyficznej charakterystyce CSR** w organizacjach sportowych. Wykorzystane wskaźniki dotyczą zarówno działań, jak i mechanizmów obecnych w klubach. Formuła zbierania danych polegała na tym, że aby zaliczyć klubowi jakieś działanie, musiał on komunikować o nim pisemnie, w formie publicznych dokumentów albo treści na stronie internetowej czy w mediach społecznościowych. Organizacja, która uzyskała dobre wyniki w analizie musiała być zatem **otwarta w komunikacji** swoich działań w obszarze CSR czy dobrego rządzenia. W związku z oparciem się na dobrych praktykach niska ocena w analizie nie oznacza, że klub jest nieodpowiedzialny, a raczej – że zakres podejmowanych działań może nie być szeroki lub że klub mało komunikuje o swojej działalności.

Istotne definicje

Poprzez **klub** rozumieliśmy spółkę, podmiot zajmujący się szkoleniem (np. stowarzyszenie lub spółkę, jeśli była jasna relacja między organizacjami) i ewentualnie fundację przy klubie (ale nie stowarzyszenia kibiców). W przypadku klubu wielosekcyjnego staraliśmy się, gdzie było to możliwe, wyodrębnić sekcję piłki nożnej.

W analizie, szczególnie w odniesieniu do działań w obszarze społeczeństwo, wyróżnialiśmy inicjatywy, które charakteryzowaliśmy jako **programy**. Programy definiowaliśmy jako: celowe działania o długotrwałym charakterze (trwające przynajmniej rok lub zaplanowane na taki okres) nie okazjonalne, w których charakterystyce zdefiniowano przynajmniej trzy z następujących elementów: grupa docelowa; przyczyna prowadzenia programu; cel; charakterystyka działań wykorzystanych do osiągnięcia celu; wskaźniki charakteryzujące osiągnięcie celów programu; budżet działań; partnerzy instytucjonalni. Celem wprowadzenia takiej definicji było docenienie projektów klubów, które były długoterminowe, celowe a w związku z tym – potencjalnie bardziej wpływowe od działań incydentalnych.

Poprzednie raporty

Institute for Sport Governance

Institute for Sport Governance (ISG) to niezależny think tank specjalizujący się w reformach sportu, ze szczególnym uwzględnieniem dobrego rządzenia i wspierania międzynarodowej współpracy organizacji sportowych.

ISG koncentruje się na profesjonalizacji zarządzania w sporcie, promowaniu odpowiedzialności społecznej oraz kształtowaniu przyszłych liderów sportu. Zespół tworzą doświadczeni eksperci, którzy łączą wiedzę naukową, praktyczne doświadczenie w zarządzaniu projektami i pasję do sportu.

Think tank współpracuje z renomowanymi partnerami, w tym Niemieckim Uniwersytetem Sportowym w Kolonii, Uniwersytetem Vrije w Brukseli, Uniwersytetem w Paryżu oraz Lunex University. W gronie partnerów znajdują się również instytucje rządowe, jak ministerstwa odpowiedzialne za sport w Grecji, na Malcie i w Bułgarii, a także międzynarodowe organizacje pozarządowe i sportowe, takie jak Komitet Organizacyjny Igrzysk Olimpijskich Paryż 2024 czy European Football for Development Network.

ISG angażuje się również w rozwój młodych talentów, wspierając działalność studenckich kół naukowych związanych ze sportem oraz tworząc przestrzeń do budowania społeczności przyszłych liderów polskiego sportu.

Sportimpakt

To organizacja promująca odpowiedzialność społeczną organizacji sportowych, CSR poprzez sport oraz osiąganie wpływu społecznego poprzez sport. Wspiera organizacje sportowe w bardziej odpowiedzialnym zarządzaniu i wykorzystaniu potencjału sportu. Początkowo powstała w jako podsumowanie działalności Centrum Wyzwań Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego w obszarze sportu. W jej ramach przeprowadzono pierwszą analizę odpowiedzialności społecznej profesjonalnych klubów sportowych opublikowaną w 2018. Aktualnie Sportimpakt realizuje m. in. szkolenia dotyczące odpowiedzialności społecznej organizacji sportowych i badania wpływu społecznego sportu.

Kontakt

dr Paweł Zembura
e-mail: pz@govsport.eu

Autorzy

dr Paweł Zembura
Rafał Kaszubski

Zespół badawczy

Piotr Popławski
Mateusz Boczyło
Konrad Rychter
Mateusz Przybycin

Obserwuj ISG po więcej treści związanych z odpowiedzialnością społeczną w sporcie!

Institute for Sport Governance

InstituteSG

Institute for Sport Governance

govsport.eu

Zapisz się do newslettera ISG!

Zapisuję się!

Patroni

Patroni Medialni

Patron Dobrych Praktyk

